

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1769/17-U

Název	Dům dětí a mládeže, Žatec, Obránců míru 638, příspěvková organizace
Sídlo	Obránců míru 638, 438 01 Žatec
E-mail	ddm-zatec@seznam.cz
IČ	70 226 601
Identifikátor	600 029 239
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Věra Matoušová
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Obránců míru 638, 438 01 Žatec
Termín inspekční činnosti	27. 11. 2017 – 31. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) a d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění účinném v hodnoceném období.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného domem dětí a mládeže podle ustanovení § 174 odst. 6 školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání a jeho souladu s právním předpisem.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže, Žatec, Obránců míru 638, příspěvková organizace (dále „DDM“, „zařízení“ nebo „organizace“) poskytuje zájmové vzdělávání jak ve vlastní budově v centru města, tak v prostorách dalších institucí a organizací, se kterými spolupracuje. Ve školním roce 2017/2018 vykázal pro 719 účastníků celkem 61 zájmových útvarů pro zajištění příležitostné, pravidelné zájmové, táborové a spontánní činnosti. Provoz zařízení je celoroční. Základní informace o školském zařízení je možné získat na adrese www.ddmzatec.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Realizovaná činnost DDM nebyla v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. Do prosince 2017 byl v nabídce zájmový klub Klubíčko, který svým charakterem odpovídal předškolnímu vzdělávání. Jeho činnost nebyla zahrnuta do Výkazu o činnosti střediska volného času. Podle předložené dokumentace (školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, evidence účastníků, vnitřní řád klubu, informační letáky, informace pro rodiče dětí na nástěnce DDM) byl zájmový útvar určen pro děti od 2,5 do 5 let a nahrazoval předškolní vzdělávání, ale bez potřebného zajištění pedagogickými pracovníky a v rozporu s požadavky školského zákona. Děti v zařízení zůstávaly do odpoledních hodin, po obědě byly ukládány k spánku na připravená přenosná lůžka. Do zařízení docházely děti pravidelně, jejich evidence byla vedena podobně jako v předškolním vzdělávání. Přijímání nebylo realizováno na základě přihlášky, zdravotní stav dětí nebyl zjišťován. Poplatek za klub Klubíčko byl hrazen za denní pobyt.

O své vzdělávací nabídce DDM informuje účastníky zájmového vzdělávání prostřednictvím webových stránek, které však neposkytují aktuální informace o probíhajících zájmových útvarech.

Ředitelka školského zařízení splňuje zákonné předpoklady pro výkon funkce, byla jmenována na základě konkurzu. Ponechala si téměř všechny řídicí kompetence, svou nově jmenovanou zástupkyni pověřuje pouze dílčími úkoly. Ředitelka nemá zpracovanou koncepci dalšího rozvoje zařízení, stagnuje spolupráce s místními školami a materiálně technický rozvoj zařízení. Systém řízení a kontroly není funkční, povinná dokumentace není vedena v souladu s platnou legislativou. V průběhu inspekční činnosti byly základní dokumenty (školní vzdělávací program a vnitřní řád) dopracovány a uvedeny do souladu s právními předpisy. Matrika školského zařízení a evidence účastníků (přihlášky, vedení Deníků zájmových útvarů, výkaz o činnosti zařízení) vykazují velké nedostatky, neobsahují náležité informace. DDM vykázalo ve školním roce 2017/2018 celkem 61 zájmových útvarů, ale z předložených deníků vyplývá, že celkový realizovaný počet zájmových útvarů je pouze 60. Čtyři z těchto útvarů byly organizovány jako dlouhodobé kurzy, u tří nebyl dodržen počet lekcí, které stanoví krajská metodika financování středisek volného času. Tyto kurzy probíhaly současně se zájmovým útvarem Netopýři se stejnými zapsanými účastníky. Duplicita v evidenci a docházce účastníků zájmového vzdělávání byla zjištěna ve více případech.

K datu inspekční činnosti zajišťovalo zájmové vzdělávání osm interních kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně ředitelky a 33 externích zaměstnanců, z nichž sedm nesplňuje předpoklady pro výkon své činnosti. Pedagogický sbor není stálý, prochází generační obměnou. Pro nové pedagogy není připraven žádný zaškolovací program nebo přidělen mentor. Metodické vedení není dostatečné, což se negativně projevilo v průběhu některých hospitovaných zájmových útvarů. Plán dalšího vzdělávání není zpracován,

ředitelka školského zařízení umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků dle aktuální nabídky a zájmu zaměstnanců.

DDM disponuje prostory (učebny a klubovny), které využívá během týdne více zájmových útvarů. Pouze malá část z nich je vybavena pro činnost tematicky zaměřených kroužků (malý sál, cvičná kuchyňka). Prostory jsou vhodné převážně pro klidové aktivity, méně již pro činnosti tělovýchovných a pohybově zaměřených zájmových útvarů (např. stolní tenis). Zájmové útvary zaměřené na výpočetní techniku a informační technologie, z důvodu nedostatečného vybavení, DDM nenabízí. Obměna materiálních prostředků probíhá pomalu, je postupná, ale velká část zařízení je zastaralá, prostředí nepodnětné. Pro prezentaci výrobků a výtvarů ze zájmové činnosti dětí a žáků je využita minimální plocha.

Při hospitační činnosti byl několikrát navštíven klub Klubíčko. Ten byl situován v přízemí DDM, kde měl k dispozici dvě místnosti, částečně vybavené pro celodenní činnost s dětmi předškolního věku, včetně uskladnění lehátek a ložního prádla. Prostory byly pro děti z hlediska bezpečnosti částečně přizpůsobeny, byly vybaveny hračkami a stavebnicemi. Stravování dětí bylo zajištěno v rozporu s hygienickými požadavky a právními předpisy upravujícími stravování dětí předškolního věku. Obědy pro děti byly nakupovány z provozovny veřejného stravování v počtu několika porcí (zpravidla 3 až 4), které byly v DDM následně rozděleny na potřebný počet (jedna zakoupená porce dělena na dvě až tři „dětské“) a před konzumací ohřáty v kuchyňce zařízení.

Při inspekční prohlídce prostorového a materiálního vybavení byla zjištěna rizika v zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků zájmového vzdělávání. V budově jsou instalovány dveře s nechráněnými prosklenými výplněmi, které nejsou opatřeny bezpečnostním sklem ani ochrannou folií k zabránění úrazu v případě jejich rozbití, v herně otevřeného klubu Klubíčko jsou topná tělesa (žebrové radiátory) bez ochranných krytů a rozbité zrcadlo (provizorně zajištěné kartonem a izolepou). Nevyhovující jsou venkovní prostory na dvoře DDM, kde trávily čas předškolní děti z klubu Klubíčko a konaly se některé akce DDM. Plocha dvora je poškozená, pro pohyb dětí a žáků nevhodná. Instalované herní prvky (skluzavka, vahadlová houpačka, zahradní domeček) nemají provedenu odbornou technickou kontrolu o posouzení celkové úrovně bezpečnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání (dále „ŠVP“), který nebyl zpracován podle podmínek uvedených ve školském zákoně. Chyběl obsah zájmového vzdělávání, plán činnosti a informace o délce vzdělávání. Činnost zařízení je realizována na základě ročního plánu, cíle vzdělávání v jednotlivých zájmových útvarech jsou definovány pouze v obecné rovině.

DDM se zaměřuje na širokou oblast zájmů (např. sportovní, jazykovou, hudební, modelářskou, přírodovědnou). Zájmové vzdělávání je realizováno převážně ve formě pravidelné činnosti kroužků, v nabídce jsou i příležitostné a spontánní aktivity. Velmi bohatá je nabídka táborové činnosti, která pokrývá termíny všech prázdnin pro žáky základní školy. DDM je také pořadatelem několika soutěží, v prostorách zařízení probíhají i místní a okresní kola vědomostních olympiád pro žáky základních škol. Nabídka volnočasových aktivit je obměňována podle poptávky účastníků, propagace a náborová činnost pro získání dalších zájemců je však velmi malá. Cílovými skupinami jsou účastníci všech věkových kategorií, převažují žáci základních škol, ojediněle se zapojují se i dospělí a děti předškolního věku (mimo klub Klubíčko).

DDM vykazuje spontánní činnosti, které realizuje zpracování obsahu, délky a plánu v ŠVP (např. formou otevřeného klubu apod.). Denní záznamy vypovídají o návštěvě 4 až 8 účastníků, aktivity jsou pro všechny shodné.

V hospitovaných zájmových útvarech zaměřených na rozvoj sportovních, hudebních, jazykových, pracovních a dalších dovedností pracovali účastníci se zájmem. Většinou velmi malý počet účastníků umožňoval individuální přístup vedoucích, kteří naplňovali zásady zájmového vzdělávání. Smyslem činností bylo aktivní zapojení všech účastníků a jejich pocit úspěchu. Patrná byla pozitivní motivace, pochvala a povzbuzení. Účastníci zpravidla reagovali spontánně, do činností se zapojovali se zaujetím. Při práci otevřeně komunikovali, oceňovali výkony svých kamarádů, respektovali předem stanovená pravidla činnosti.

V některých zájmových útvarech (např. Šikulové), jako důsledek chybějícího metodického vedení nové, nekvalifikované pedagožky, která nebyla dostatečně seznámena s fungováním DDM, nemohli účastníci plnit zadané úkoly. Neměli k dispozici potřebný spotřební materiál a pracovní pomůcky. Ty nebyly poskytnuty z úplaty za zájmové vzdělávání, účastníci měli za úkol si je přinést z domova. Výsledkem sledované činnosti tak byl jen omezený zážitek účastníků a nesplnění očekávání jak vedoucí, tak dětí.

V Denících zájmových útvarů zejména sportovních kroužků jsou pro oficiální termíny konání zapsány poměrně vysoké počty účastníků (až do výše 36 na jednoho pracovníka) a kroužky deklarují svou činnost jako vícedenní (např. třikrát v týdnu). Při hospitační činnosti bylo zjištěno, že reálně na jednotlivá setkání docházejí výrazně nižší počty účastníků a během týdne se účastníci mění. I při těchto činnostech bylo pozorováno zaujetí účastníků pro danou činnost, přístup pedagogických pracovníků byl vstřícný, podporoval výkon a snahu účastníků pochvalou nebo povzbuzením a celkově přispíval k pohodovému průběhu setkání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hlavní cíl, kterým je vytvoření pestré a atraktivní nabídky aktivit přístupné pro všechny věkové kategorie, se daří naplňovat jen z části. Činnosti v zájmových útvarech jsou orientovány především na prožitek, prioritou je spokojenost účastníků. Zpětnou vazbu o úspěšnosti pořádaných aktivit získává DDM zejména z reakcí účastníků, vlastní evaluace probíhá pouze formálně na úrovni měsíčních porad interních zaměstnanců a provozních porad před realizací akce určené pro veřejnost.

Výsledky činnosti jsou prezentovány na soutěžích, veřejných vystoupeních a při organizování aktivit směřovaných pro širokou veřejnost. Velmi dobrá umístění pravidelně získávají zejména účastníci sportovních a uměleckých kroužků (tenis, florbal, karate, tanec, výtvarná a hudební výchova). Tradiční a oblíbené jsou akce Dívka Talent, Karneval v DDM, Pohádkové putování, Strašidelné spinkání a aktivity s vánoční tematikou (vánoční stromeček, jarmark). V nabídce jsou také vzdělávací a výukové programy a kurzy pro žáky a učitele základních a středních škol.

Zařízení spolupracuje s rodiči účastníků, navázána jsou partnerství především pro oblast zajištění prostor zájmových útvarů mimo budovu DDM. Efektivní je spolupráce především se sportovními kluby a organizacemi zaměřenými na uměleckou tvorbu.

Závěry

Hodnocení vývoje

Přetrvává široká nabídka táborové činnosti o prázdninách, pořádání některých soutěží se stalo tradicí. Zařízení svou činnost dlouhodobě zaměřuje také na děti předškolního věku. Realizace aktivit pro tuto věkovou skupinu účastníků však není vždy v souladu s posláním zařízení. Chybí jasně zpracovaná koncepce dalšího rozvoje DDM. Systém řízení a kontroly činnosti již není plně funkční, povinná dokumentace zařízení a evidence účastníků není vedena v souladu s právními předpisy a skutečností. Vážne spolupráce s místními školami a dalšími organizacemi pro zájmovou činnost, která se negativně odráží v nízkých počtech aktivních účastníků zájmového vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nefunkční systém řízení a pedagogického vedení zařízení.
- Prostorové, materiální a technické podmínky DDM neodpovídají potřebám poskytovaného zájmového vzdělávání. Některé prostory představují pro účastníky bezpečnostní riziko.
- Zařízení realizovalo činnost klubu Klubíčko, která nebyla v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení.
- Malá propagace činnosti zařízení, která se odráží v nízkých počtech aktivních účastníků zájmového vzdělávání i při akcích určených pro veřejnost.
- Závažné chyby ve vedení povinné dokumentace zařízení a vykazování činnosti DDM.
- Některé zájmové útvary byly zajištěny pracovníky, kteří nesplňují předpoklady pro výkon pedagogického pracovníka volného času.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na vedení povinné dokumentace včetně výkaznictví v souladu se školským zákonem.
- Uvést vedení přihlášek, evidenci účasti účastníků a realizaci zájmových útvarů do souladu se skutečností a podmínkami stanovenými ve školském zákoně a souvisejících právních předpisů.
- Navázat účinná partnerství pro rozvoj činnosti školského zařízení a zaměřit se na efektivnější propagaci realizovaných aktivit.
- Analyzovat stav zařízení s důrazem na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků.
- Při přijímání zaměstnanců respektovat požadavky školského zákona a souvisejících právních předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Domu dětí a mládeže Žatec
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. 3439/SMT/2011/3 s účinností od 30. 9. 2011 (ze dne 30. 9. 2011)
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení pořízený na webových stránkách MŠMT www.msmt.cz dne 25. 11. 2017
4. Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže, Obránců míru 638, Žatec, platný od 15. 4. 2017
5. Vnitřní řád školského zařízení, ze dne 1. 2. 2017
6. Vnitřní řád klubu Klubíčko, bez datace
7. Výkaz o činnosti střediska volného času (Z 15-01) podle stavu k 31. 10. 2017 (ze dne 10. 11. 2017) včetně Pokynů a vysvětlivek k vyplnění
8. Deníky zájmových útvarů, školní rok 2016/2017, 2017/2018
9. Evidence účastníků zájmových útvarů v informačním systému pro DDM – Domeček (v elektronické podobě) za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
10. Přihlášky do zájmových kroužků, školní rok 2016/2017 a 2017/2018
11. Vnitřní směrnice školského zařízení, platné v době konání inspekční činnosti
12. Personální dokumentace školského zařízení
13. Finanční dokumentace školského zařízení
14. Zápisy o skutečnostech zjištěných při inspekční činnosti (ze dne 28. 11. 2017 a 30. 11. 2017)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. et Mgr. Radek Hach, školní inspektor

Mgr. et Mgr. Radek Hach v. r.

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka

Ing. Anna Kejřová v. r.

Mgr. Martina Vlachová, školní inspektorka

Mgr. Martina Vlachová v. r.

Bc. Alena Chládková, kontrolní pracovnice

Bc. Alena Chládková v. r.

V Ústí nad Labem 2. 3. 2018

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Věra Matoušová, ředitelka školy

Bc. Věra Matoušová v. r.

V Žatci 21. 3. 2018